

အဓိပ္ပါယ်များပျောက်ဆုံးခြင်း နှင့် အစ္စလာမ်

ကျနော့်အဆိပ်၊ ကျနော့်ဖြေဆေး

Byaw Thet Paing

YUSUF PONDER'S

ဘာသာပြန် - Yu Sha

အဓိပ္ပါယ်များပျောက်ဆုံးခြင်း နှင့် အစ္စလာမ် ကျနော့်အဆိပ်၊ ကျနော့်ဖြေဆေး မှ စာရေးသူ၏ ဘဝဇာတ်ကြောင်း

Islam & Nihilism: My Poison & My Cure By Yusuf Ponders

ABOUT YUSUF PONTERS

Yusuf is a researcher and sapience institute's lighthouse mentoring manager. He has a 1st class B.A. In philosophy. His focus has mainly been on nihilism and the meaning of life, for which he wrote a dissertation and made many videos discussing this subject.

He runs a YouTube channel called “pondering soul”, which focuses on philosophy and theology. He is also a co-host on the up YouTube channel “thought adventure podcast”, as well as regularly featuring on many other da’wah channels.

Yusuf embraced Islam in 2014 and has since studied Islam formerly with a qualified shaykh. He hopes to continue these studies alongside his studies in philosophy.

စာရေးသူ၏ အမှာစာ

နိဒါန်း

ကမ္ဘာပေါ်မှာ လူတော်တော်များများဟာ စိတ်ကျရောဂါ ခံစားနေကြရပါတယ်။ တချို့ဆိုရင် သူတို့ရဲ့နာကျင်ဝေဒနာတွေကနေ ရုန်းထွက်ဖို့အတွက် ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် အဆုံးစီရင်တဲ့အထိ ရွေးချယ်တတ်ကြတယ်။ အရာအားလုံးဟာ အဓိပ္ပါယ်တွေ၊ တန်ဖိုးတွေ ကင်းမဲ့နေတယ်လို့ခံယူတဲ့ အမြင်သဘာထား ဖြစ်တဲ့ နတ္တိဝါဒ (သို့) နီဟိလစ်ဇမ် (Nihilism) နဲ့ပတ်သက်ပြီး ကျနော် လေ့လာသုတေသန လုပ်နေချိန်မှာ သူတို့ ဒီလို ဝေဒနာခံစားနေရပါတယ်ဆိုပြီး ကျနော်ဆီ ဆက်သွယ်ရင်ဖွင့်လာသူတွေ အများကြီးရှိခဲ့တယ်။

ဒီ အဓိပ္ပါယ်အရသာပျက်ခြင်းရောဂါ 'နီဟိလစ်ဇမ်' ဆိုတာ ကျနော်နဲ့ ရင်းရင်းနှီးနှီး ရှိနေတဲ့ အရာပါ။ ကိုယ်တိုင် နဖူးတွေ့ဒူးတွေ့ ကြုံကြုံကြုံ ဖြတ်ကျော်ခဲ့ရရုံတင်မက၊ ကျနော်အနီးကပ် ပတ်ဝန်းကျင်ကသူတွေကိုလည်း ဒီခံစားချက်ရဲ့ သားကောင်အဖြစ်နဲ့ နာကျင်နေရတာကို တွေ့မြင်ခဲ့ရတာပါ။ ဘဝလောကကြီးကို လှမ်းကြည့်လိုက်ရင် မြေမှုန့် ဖုန်မှုန့်တွေကလွဲပြီး ဘာကိုမှမတွေ့ရတော့သလိုမျိုး၊ မှောင်မိုက်လစ်ဟင်းနေတဲ့ လေဟာ ပြင်ကြီးကိုပဲ စိုက်ကြည့်နေရသလိုမျိုး ခံစားချက်ကို ကျနော် ကောင်းကောင်းသိပါတယ်။ ကိုယ့်ရဲ့ ဒုက္ခတွေ၊ အခက်အခဲတွေကို ကိုယ့်ရှေ့မှာအစီအရီချပြီး တွေးကြည့်မိလိုက်ရင် ဒါတွေက ဘာကြောင့်များ ရှိနေတာလဲ၊ ဘာကြောင့်များ ဒီလိုနာကျင်မှုတွေကို ဒီလောက်အထိ ဖြတ်သန်းနေရတာလဲဆိုတာကို ဘယ်လိုမှ အကြောင်းပြချက်ရှာမရ၊ အချိတ်အဆက်မတွေ့ ၊ နားမလည်နိုင်ဖြစ်ရတဲ့ ခံစားချက်မျိုးပေါ့ ။ ကိုယ်တွေ့ကြုံ ဖြတ်သန်းခဲ့ရသမျှ အားလုံးဟာ ရည်ရွယ်ချက်ကင်းမဲ့နေပြီး၊ ဘာအဓိပ္ပာယ်မှ မရှိဘူးလို့

မြင်ရတာပါ။ ဒီမျှော်လင့်ချက်မဲ့မှုရဲ့ဒဏ်တွေနဲ့ ရင်ဘတ်တွင်း နှလုံးသားတစ်ခုလုံး ကြေမှု မတတ် ထုထောင်းခံရသလိုဖြစ်တာမျိုးကို ကျနော်ကိုယ်တိုင်လည်း ကြုံဖူးခဲ့ရပါတယ်။

ကျနော်ဟာ ပြင်းထန်တဲ့ စိတ်ကျရောဂါနဲ့ လူတွေကြားထဲ မဝင်ရဲတဲ့ စိတ်သောက ဖိဆီးမှု (social anxiety) တွေကို ခံစားခဲ့ရပြီး၊ အဲဒီဒဏ်တွေကြောင့်ပဲ အဝေးတစ်နေရာ ကို ထွက်ပြေးခဲ့တယ်။ နောက်ဆက်ပြီး၊ နှစ်အတော်ကြာအထိလည်း တစ်ကိုယ်တည်း တသီးတသန့်ပဲ နေခဲ့တယ်။ အခုဒီခေါင်းစဉ်နဲ့ အကြောင်းအရာကို ကိုင်တွယ်ဆွေးနွေးချင် စိတ် ဖြစ်ပေါ်လာတာကလည်း ကျနော်ဘဝဇာတ်ကြောင်းနဲ့ ဆက်စပ်နေလို့ပါပဲ။ ဒါ ကြောင့်မို့၊ ဒီစိတ်ကျဖွယ်ကောင်းလွန်းတဲ့ အကြောင်းအရာကို ကျနော် ဘာကြောင့် ရေးသားဆွေးနွေးနေရတယ် ဆိုတာကို စာရှုသူတို့ နားလည်နိုင်စေဖို့အတွက် ကျနော်ဘဝ ဇာတ်ကြောင်းလေးကို အရင်ဆုံး ဝေမျှလိုက်ပါရစေ။

ကျနော် ဘယ်သူလဲ?

ကျနော်ကို အင်္ဂလန်မြောက်ပိုင်း၊ မန်ချက်စတာမြို့အစွန်က မြို့ငယ်လေးတစ်ခုမှာ မွေးဖွားခဲ့တယ်။ ကျနော်အမေက သူမအသက် သုံးနှစ်အရွယ်တည်းက ပိုလန်နိုင်ငံကနေ ဒီမြို့ကို ပြောင်းရွှေ့လာခဲ့တာဖြစ်ပြီး၊ ကျနော်အဖေကတော့ အမေနဲ့တွေ့ပြီး နောက်မှ ဂလပ်စဂို (Glasgow) မြို့ကနေ ပြောင်းလာခဲ့တာပါ။ အမေတို့မှာ သားသမီးသုံးယောက် ရှိတယ်၊ အကြီးဆုံးက ကျနော်၊ ပြီးတော့ ကျနော်ညီ၊ အငယ်ဆုံးက ညီမလေးပေါ့။ ကျနော်တို့က ခရစ်ယာန်ကက်သလစ်ဘာသာဝင်တွေအဖြစ် ကြီးပြင်းခဲ့၊ ရေနံရှင်ပြုခဲ့၊ မင်္ဂလာခဲဖွယ် (Holy Communion) သုံးဆောင်ခဲ့ သူတွေပါ။ ကက်သလစ်ကျောင်း၊ ချာချီကျောင်းနဲ့၊ ပိုလန် တန်ခိုးနွေကျောင်းတွေလည်း တက်ခဲ့တယ်။ ဝန်ထမ်းအိမ်ရာမှာ ကြီးပြင်းခဲ့ရတာဖြစ်ပြီး ချမ်းသာတဲ့အသိုင်းအဝိုင်းက မဟုတ်ခဲ့ပါဘူး။

ကျနော်အမေက တကယ့်ကို ရှာဖွေကျွေးမွေးနိုင်တဲ့သူပါ။ အမေက စားသောက်ဆိုင် တွေမှာ အလုပ်တွေ အများကြီးလုပ်တယ်၊ အလုပ်ချိန်နှစ်ဆဆင်းပြီး ကျနော်တို့အတွက်

လိုအပ်သမျှကို ဖြည့်ဆည်းပေးခဲ့တယ်။ အဖေကတော့ အဲလိုမဟုတ်ပါဘူး။ ဘိန်းဖြူစွဲနေပြီး ထောင်ထဲ ဝင်ချည်ထွက်ချည် လုပ်နေသူ။ ကြမ်းတမ်းတဲ့ ပတ်ဝန်းကျင်မှာ ကြီးပြင်းလာရသူ။ ဒါကြောင့်ပဲ ကျနော်နဲ့ ကျနော်ညီကို ခံနိုင်ရည်ကြမ်းကြမ်းနဲ့ ကြီးပြင်းစေချင်စိတ် ရှိခဲ့တာဖြစ်ပါလိမ့်မယ်။ အဖေက ကျနော်တို့ကို ငယ်ငယ်လေးကတည်းက ထိတ်လန့်သည်းဖိုရုပ်ရှင်တွေ ကြည့်ခိုင်းတယ်။ The Exorcist ကနေ The Omen တို့၊ The Children of the Corn တို့အထိ အစုံပါပဲ။ အဖေ အိမ်မှာရှိနေပြီး ဘိန်းကင်းလန်းဆန်းနေချိန်တွေမှာ ဆိုရင် ကျနော်တို့ကို "သတ္တိရှိလာအောင် လုပ်ပေးဖို့" ပဲ စိတ်အားထက်သန်နေတာ။ အမေကတော့ ပြောင်းပြန်၊ အရမ်းကို ဂရုစိုက်တတ်တယ်၊ ချစ်ခင်ကြင်နာတတ်တယ်။ အဖေကတော့ အမေ့ဆက်ဆံပုံကြောင့် ကျနော်တို့ ပျော့ညံ့ကုန်လိမ့်မယ်လို့ ယုံကြည်နေတာမို့ သိပ်မကျေနပ်ပါဘူး။ လောကကြီးက အန္တရာယ်များတာမို့ ကျနော်တို့က ယောက်ျားပီသနေဖို့ လိုတယ်တဲ့လေ။

အချိုးအကွေ့

ကျနော် အသက် ကိုးနှစ်အရွယ်မှာ အဖေက ဘိန်းဖြူလွန်ပြီး ဆုံးပါးခဲ့တယ်။ အဖေ ဆုံးပြီးနောက် သုံးရက်အကြာမှာပဲ ကျနော်ညီမလေးကို မွေးဖွားတာပါ။ ၁၉၉၈ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ ၁ ရက်နေ့ဆိုတာ ကျနော် မှတ်ဉာဏ်ထဲ စွဲထင်နေတဲ့ နေ့တစ်နေ့ပေါ့။ အဲ့ဒီနေ့က အဖေဆုံးတဲ့နေ့ဖြစ်သလို၊ ဘုရားသခင်နဲ့ ကျနော်ကြားမှာ မကျေလည်မှုတွေ စတင်ခဲ့တဲ့ နေ့တစ်နေ့လည်း ဖြစ်တယ်။ အဲ့ဒီနေ့ မနက်က ကျနော်တို့ညီအကိုနှစ်ယောက် အိပ်ရာထဲ ခွေပြီး အိပ်ချင်ယောင်ဆောင်နေခဲ့ကြတာ။ ကျောင်းဖွင့်ရက်ဆိုတာကို အမေတို့က မေ့သွားပြီး လာမနီးကြတာလို့ပဲ ကျနော်တို့က ထင်နေတာလေ။ အောက်ထပ်မှာ လူသံတွေ ဆူညံနေတာကို ကြားနေရတာမို့ ကျနော်တို့က စောင်ခြုံထဲပုန်းပြီး ရယ်ချင်နေတာကို မနည်းအောင့်ထားခဲ့ရတာ။ ကျောင်းတစ်ရက် ပျက်ရတော့မယ်ဆိုပြီး ကျနော်တို့

ပျော်နေခဲ့တာ။ အဖေမြို့က ဆွေမျိုးတွေလည်း အိမ်ကိုရောက်နေကြတယ်ဆိုတော့ အမျိုးတွေနဲ့အတူ အိမ်မှာနေရတော့မယ်ဆိုပြီး စိတ်လှုပ်ရှားနေခဲ့ကြတာ။

မနက် ၉ နာရီ ကျောင်းဝင်တံခါးပိတ်သွားချိန်လောက် ရောက်တဲ့အခါမှာ ကျနော်တို့ ညီကိုနှစ်ယောက် မိသားစုနဲ့အတူ အိမ်မှာပျော်ကြဖို့ အဆင်သင့်ဖြစ်နေတဲ့ အပြုံးကြီးတွေ နဲ့ လှေကားပေါ်ကနေ ခုန်ပေါက်ဆင်းလာခဲ့တယ်။ ဒါပေမယ့် အောက်ထပ်ကို ရောက်တော့ အိမ်ထဲမှာ သူစိမ်းတွေ အများကြီး ရောက်နေတာ သိလိုက်ရတယ်။ မိသားစုဝင်တွေအပြင် ရဲတွေ၊ သူနာပြုတွေနဲ့ အိမ်နီးချင်းတွေပါ ရှိနေတယ်။ ကျနော် နားမလည်နိုင်ဘဲ တွေဝေသွားတယ်။ ဘာတွေဖြစ်နေလဲဆိုတာ မခန့်မှန်းတတ်တော့ဘူး။ ကျနော်အမေ ကိုယ်ဝန်ကြီးနဲ့ ငိုယိုနေတာကို မြင်လိုက်ရတာတော့ မှတ်မိသေးတယ်။ ဖြစ်ပျက်နေတာတွေကို မမြင်ရလေအောင် ကျနော်တို့ကို အန်တီတစ်ယောက်က အခန်းထဲကနေ ခေါ်ထုတ်သွားခဲ့တယ် ။ ဒီနောက် ကျနော်တို့က လှေကားပေါ်မှာ ထိုင်နေတာ။ အမေကတော့ ငိုလွန်းနေတာမို့ စကားတောင် မပြောနိုင်ရှာဘူး။ အမေ ကျနော်တို့ကို တစ်ခုခုပြောချင်နေပုံရပေမယ့် ဘာမှမပြောနိုင်ခဲ့ဘူး။ နောက်ဆုံးမှာတော့ လူတစ်ယောက် ကျနော်တို့ အနားရောက်လာပြီး စကားတစ်ခွန်း ပြောတယ်။

"မင်းတို့ အဖေ ဆုံးသွားပြီ" တဲ့။

တခြားစကားတွေလည်း ဆက်ပြီးပြောနေသေးတာ သေချာပေမယ့် အဲ့ဒီစကား တစ်ခွန်းကလွဲလို့ ကျန်တာ ဘာမှမသိတော့ဘူး။ ကျနော် ဘယ်လိုတုံ့ပြန်ရမှန်း မသိတော့ဘဲ သောကဝေနေတဲ့ အမေ့ကိုသာ ငေးစိုက်ကြည့်နေခဲ့မိတာ မှတ်မိပါတယ်။ တကယ်ပါလို့ ဘယ်လိုလက်ခံရမယ်မှန်းလည်း သေချာမသိခဲ့ဘူး၊ တကယ်ကြီးပါလို့ လည်း မခံစားရဘူး။ ခဏအကြာမှာ ဦးလေးတစ်ယောက်က ကျနော်တို့ကို သူနဲ့အတူ စကော့တလန် ခေါ်သွားမယ်ဆိုတာကြောင့် အဝတ်အစားတွေ ပြင်ဆင်ထုပ်ပိုးဖို့ လုပ်ရ ပါတော့တယ်။

ကျနော် အဝတ်တွေကို တစ်ယောက်တည်း ကိုယ့်ဘာသာ ထုပ်ပိုးပြင်ဆင်နေရင်း၊ စိတ်ထဲဘယ်လိုခံစားရမှန်းတောင် တွေးမနေမိတဲ့ အချိန်မှာပဲ၊ လက်ရှိဖြစ်ရပ်မှန်ကို တစစ သဘောပေါက်စ ပြုလာတယ်။ ဘုရားသခင်ကို ကျနော် စပြီး ဒေါသထွက် လာတယ်။ ကျနော်တို့အပေါ် ဘာလို့ ဒီလိုမျိုးကြီးလုပ်ရက်တာလဲလို့ ဘုရားသခင်ကို

မေးခွန်းထုတ်အပြစ်တင်ခဲ့တာကို မှတ်မိနေပါသေးတယ်။ ဆုံးပါးချိန်မှာ အဖေအသက်က ၃၃ နှစ်ပါ။ အခု ဒီစာကို ရေးနေတဲ့ကျနော်နဲ့ ရွယ်တူပဲပေါ့။

ဒီလိုနဲ့ အဖေ့ကို အဖေ့အမေရဲ့နံဘေးမှာ မြှုပ်နှံဖို့ စကော့တလန်အထိ သယ်ယူသွားခဲ့ကြတယ်။ နာရေးနှုတ်ဆက်ပွဲမှာ ကျနော် အဖေ့နံဘေးကပ်ပြီး ရပ်နေရင်း၊ အနွေးခါတ်မဲ့နေတဲ့ အဖေ့ရဲ့လက်ကို ဖမ်းစုပ်ကိုင်စွဲထားရင်းနဲ့ စကားတတွတ်တွတ် ပြောခွင့်ရခဲ့တာကို မှတ်မိနေဆဲပါ။ ပြန်နိုးပါတော့ အဖေရယ်လို့ တောင်းဆိုနေရင်းနဲ့ အဖေ့နဖူးအေးအေးကို နမ်းရှုံ့ခဲ့တာ မှတ်မိနေဆဲပဲ။ သက်မဲ့ခန္ဓာတွေအပေါ် လိမ်းကြံလေ့ ရှိတဲ့ ဆေးရည်ရဲ့ ထူးဆန်းဆန်းအနံ့ ကိုလည်း မှတ်မိနေဆဲပဲ။ အဖေ့ရဲ့နံဘေးကနေ ထွက်ခွာဖို့ကို အချိန်တော်တော်ကြာ ကျနော် ငြင်းဆန်ခဲ့သေးတယ်။ လူတွေကလည်း အခန်းထဲ ဝင်လိုက်ထွက်လိုက်နဲ့ အရိုအသေလာပေးနေကြတယ်။

ခရစ်ယာန်ဘုန်းကြီးတစ်ဦးက အဖေ့အနားမှာလာရပ်ပြီး တရားဟောပါတယ်။ အဲ့ဒီအချိန် မွေးကင်းစညီမလေးကို ပွေ့ချီထားတဲ့ အမေ့ရဲ့ပုံရိပ်ဟာ ကျနော်မှတ်ဉာဏ်ထဲ စွဲထင်နေတုန်းပါပဲ။ အဖေ့ရဲ့အခေါင်းကို မြေတွင်းထဲ နေရာချနေတာကို မှတ်မိနေသေး သလို၊ မလုပ်ပါနဲ့ဆိုပြီး ကျနော် အော်ဟစ်နေခဲ့မိတာကိုလည်း မှတ်မိနေဆဲပါ။ ဒီပုံရိပ်တွေအားလုံးဟာ ကျနော်ရဲ့ အာရုံမြင်လွှာအထက် ကြည်လင်ပြတ်သားစွာနဲ့ ပေါ်ထင်နေတုန်းပါပဲ။ အရောင်တွေပင် လွင့်မပျယ်သေး။ လူတွေ၊ နေရာတွေတင်မက ခံစားချက်တွေဟာလည်း ဟောင်းနွမ်းသွားခြင်းမရှိဘဲ လတ်ဆတ်နေဆဲပါ။ ဒီအခိုက် အတန်တွေဟာ ချောမွေ့လွယ်ကူတဲ့ အတွေ့အကြုံတစ်ခု မဟုတ်ခဲ့ပါဘူး။ သူ့နောက် ပိုင်းမှာလည်း နှစ်ပေါင်းများစွာကြာတဲ့အထိ မိသားစုအတွင်းမှာရော၊ ရင်းနှီးတဲ့ သူငယ်ချင်းတွေအတွင်းမှာပါ အပြီးတိုင်ခွဲခွာသွားကြသူတွေကို ကျနော်တို့ ကြိမ်ဖန်များ စွာ နှုတ်ဆက်ခဲ့ကြရတယ်။ အရက်ကြောင့်၊ အဆုံးစီရင်တာကြောင့်၊ မူးယစ်ဆေး လွန်တာကြောင့်၊ အသက်အရွယ်ကြောင့် စတဲ့ အကြောင်းမျိုးစုံတွေနဲ့ ဆုံးရှုံးခဲ့ခွာသွားမှု တွေကို ကြုံဆုံခဲ့ကြရတယ်။

ဘာသာတရားများကို နှုတ်ဆက်ခြင်း

နောက်တော့ ကျနော်တို့ ချာချီကျောင်း မတက်ဖြစ်တော့ဘူး။ ကျနော်ဟာလည်း ဘာသာရေးမနွယ်တဲ့ သာမန်ကျောင်းကို ပြောင်းတက်ခဲ့ရတယ်လေ။ ဒီလိုနဲ့ ဘာသာတရားဆိုတာ ကျနော်နဲ့ အလှမ်းဝေးတဲ့ အရာတစ်ခု ဖြစ်လာတယ်။ ဘာသာရေး အယူအဆတွေကို လှောင်ပြောင်တတ်လေ့ရှိတဲ့ ဂိမ်းတွေ၊ ရုပ်သံမီဒီယာတွေ၊ ဇာတ်လမ်း တွေက ကျနော်ပတ်ဝန်းကျင် ဖြစ်လာတယ်။ ဘာသာရေးသမားတွေနဲ့ ကြုံဆုံမိတာမျိုး ဆိုလို့ လမ်းလယ်ကောင်မှာ သေတ္တာခုံရုပ်ပြီး ကျမ်းစာတွေ အော်ဟစ်ရွတ်ဆိုနေပြ တတ်တဲ့ “အရူးအမူးသမားတွေ”ပဲ ရှိတော့တယ်။ အချိန်ကြာလာတာနဲ့အမျှ ကျနော်ဟာ ဘုရားမဲ့အယူအဆဘက်ကို ပိုပိုတိမ်းညွတ်လာပြီး၊ ‘ဘာသာတရားဆိုတာ လူတွေကို ထိန်းချုပ်နိုင်ဖို့အတွက် အသုံးချလက်နက်တစ်ခုထက် မပိုပါဘူး’လို့ ယုံကြည်လာတယ်။

“ဘာသာတရားဆိုတာ အရူးတွေအတွက်ပဲ” ဆိုတဲ့ ကျနော်သဘောထားအမြင်ဟာ ၂၀၀၁ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာ ၁၁ ရက်နေ့မှာ ပိုပြီးခိုင်မာသွားတယ်။ သတင်းတွေကို မျက်ခြေမပြတ်ကြည့်နေတုန်း ကိုယ့်မျက်လုံးကိုယ် မယုံနိုင်ရလောက်အောင် အထိ အံ့ဩတုန်လှုပ် ရှောင်ရခဲ့တာ မှတ်မိနေသေးတယ်။ ဘယ်လိုလူတွေကများ ဒါမျိုးလုပ်ရပ်ကို လုပ်ရက်နိုင်တာလဲ။ ဘယ်သူကများ ဒီလောက်အထိ အတိုင်းအဆမဲ့ လွန်ကျူးရက်နိုင်တာလဲလေ။ အဲ့ဒီအခိုက်တန်မှာပဲ ‘ဘုရားသခင် မရှိဘူး’ ဆိုပြီး ကျနော် သေချာသွားတယ်။ ဒီအယူအဆကို စွဲကိုင်လျက်နဲ့ပဲ ရှေ့ဆက်ကျနော့်ဘဝကို ဖြတ်သန်း ခဲ့တယ်။

ဒီကနေစပြီး ရုပ်ဝတ္ထုပစ္စည်းတွေကိုပဲ အလေးထားဦးစားပေးတဲ့ (materialistic) ဘဝနေထိုင်မှုပုံစံထဲကို ကျနော် ခြေစုံပစ် တိုးဝင်သွားတော့တာ ပါပဲ ။ ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ တွေမှာ သုံးဖြုန်းနိုင်ဖို့အတွက် ရည်ရွယ်ပြီး အလုပ်တွေကြိုးစား၊ ပိုက်ဆံတွေ စုတယ်။ ဆေးခြောက်၊ မိန်းမ၊ အဝတ်အစားနဲ့ ရေမွှေးတွေမှာ စိတ်နှစ်ရင်း ငွေပုံအောသုံးပစ်ခဲ့ တယ်။ မတူညီတဲ့ လူမှုအသိုင်းအဝိုင်းတွေထဲ ကွဲပြားတဲ့သူငယ်ချင်းအုပ်စုပေါင်းစုံကြားမှာ အရောင်ပြောင်းပတ်သင်ညှိတစ်ကောင်လို ဖြစ်လာတယ်။ ကျနော့်ဘဝက အလုပ်လုပ်

မယ်၊ အပျော်ရှာမယ်၊ အလုပ်လုပ်မယ်၊ အပျော်ရှာမယ်နဲ့ပဲ တဝဲလည်လည် ဖြစ်နေတော့ တယ်။

ရှာဖွေမှု စတင်ခြင်း

တစ်နေ့မှာတော့ မိတ်ဆွေအသစ်တချို့နဲ့ ဆုံမိတယ်။ သူတို့က မွတ်စလင်တွေပါ။ ဒါကပဲ ဘာသာတရားနဲ့ ပြန်ထိတွေ့မယ့် လမ်းစတစ်ခုဖြစ်လာတယ်။ ကျနော် ကုန်အာန် ကို လေ့လာ၊ သူတို့နဲ့ အကြိမ်ကြိမ် အပြန်အလှန်ဆွေးနွေးမှုတွေ ပြုပြီးနောက်မှာတော့ ‘ဘုရားသခင်မရှိတာ လုံးဝသေချာတယ်’ဆိုတဲ့ (hard atheism) အမြင်ကနေ ကျနော်ရဲ့ သေချာမှုက တစ်ထစ်လျော့ကျသွားတယ်။ မရေမရာပါကွာဆိုတဲ့ (agnostic) အမြင်နဲ့ပဲ အချိန်အတိုင်းအတာတစ်ခုထိ ယာယီနေထိုင်ခဲ့တယ်။ ဒါပေမဲ့ ဘာသာတရားတွေအပေါ် ခါးသီးနေစိတ်ကိုတော့ စွန့်ဖို့ခက်နေတုန်းပဲ။ တစ်ခေါက်ဆိုရင် “ဘုရားသခင် (ဖန်ဆင်းရှင်) တစ်ပါးပါး ရှိနေတယ်ဆိုတာ ဖြစ်နိုင်ချေတော့များသားပဲ” ဆိုတဲ့အထိ ကျနော် ပြောမိခဲ့မယ်ထင်တယ်။ ဒါပေမယ့် အစ္စလာမ်လို ဘာသာတရားမျိုးကို လက်ခံမိဖို့ အတွက်တော့ ကျနော်မစဉ်းစားသေးပါဘူး။ တားမြစ်ချုပ်ချယ်ချက်တွေ အရမ်းများလွန်းပြီး၊ အငြင်းပွားစရာတွေလည်း အရမ်းများတယ်လေ။ ကျနော် ဘဝမှာ လုပ်ချင်တာတွေ အများကြီးရှိသေးတယ်။ မွတ်စလင်တစ်ယောက်ဖြစ်သွားရင် အဲ့ဒါတွေအားလုံးအတွက် အနှောင့်အတားကြီးဖြစ်သွားမှာမို့လို့ အနီးကို ဆက်မတိုးခဲ့ပါဘူး။

ရုပ်ဝတ္ထုသက်သက်ဆန်တဲ့ (materialistic) လမ်းစဉ်အတိုင်း ကျနော် ဆက်လျှောက်လှမ်းနေပေမယ့် ဒီအရာတွေအားလုံးမှာ အဓိပ္ပါယ်မဲ့လွန်း၊ ပန်းတိုင်မဲ့လွန်းသလို ခံစားနေရတာကိုတော့ ဥပေက္ခာပြု မထားနိုင်ခဲ့ပါဘူး။ သိပ္ပံပညာကတော့ ကျနော်ကို စိတ်ဝင်တစားဆွဲဆောင်ထားနိုင်ခဲ့တယ်။ "Through the Wormhole" လို့မျိုး သိပ္ပံပညာပေးအစီအစဉ်တွေကို ကျနော် နှစ်သက်တယ်။ စကြဝဠာကြီးရဲ့ အလှတရားနဲ့ ကျယ်ပြောမှုကို ပိုတန်ဖိုးထားတတ်လာစေသလို၊ တစ်ချိန်တည်းမှာပဲ ကိုယ့်ရဲ့

အရေးမပါမှုကိုလည်း သိမြင်လာစေတယ်လေ။ ဘဝကတော့ အတက်အကျတွေနဲ့ ဆက်လည်ပတ်နေတာပါပဲ။ ကျနော်ရော၊ ကျနော်ပတ်ဝန်းကျင်က လူတွေပါ အခက်အခဲတွေ၊ ဆင်းရဲဒုက္ခတွေ၊ နာကျင်မှုတွေနဲ့ စိတ်ဒဏ်ရာတွေကို ရင်ဆိုင်ဖြတ်သန်းနေကြရတုန်းပဲ။ ကမ္ဘာတစ်ဝှမ်းမှာ ဖြစ်ပျက်နေတဲ့ ရူးနှမ်းစရာသတင်းတွေကို ဖတ်နေရတုန်းပဲ။ ဒါတွေအားလုံးရဲ့ အဓိပ္ပာယ်က ဘာလဲဆိုတာကို ကျနော်ဆက်တိုက် မေးခွန်းမထုတ်နေဘဲနဲ့ မနေနိုင်ပါဘူး။

ကမ္ဘာအနှံ့

ကျနော်ရဲ့လောကဟာ ရောင်စဉ်တစ်ခုတည်းရှိပြီး ညီးငွေ့ဖွယ်ဖြစ်နေတယ်။ ကျနော်ရဲ့ စိတ်ဓါတ်ကျမှုကလည်း မိုးတိမ်နက်တွေသဖွယ် တိတ်တဆိတ်နေရာယူလာတယ်။ ဘဝအပေါ် ပိုပိုပြီး အာသာမပြေဖြစ်လာပြီး၊ လောကီရုပ်စည်းစိမ်တွေရဲ့ ဘယ်အတိုင်းအတာကမှ မဖြည့်ဆည်းပေးနိုင်ခဲ့ဘူး။ သူငယ်ချင်းတွေနဲ့ ပေါင်းရတာလည်း ပိုပိုပြီး သက်တောင့်သက်သာ မဲ့လာတယ်။ ဘဝကြီးက ထပ်ခါတလဲလဲနဲ့၊ စိတ်ပျက်စရာ၊ ပျင်းစရာကောင်းလာတယ်။ ကျနော် အဝေးတစ်နေရာကို ထွက်သွားဖို့ ဆုံးဖြတ်လိုက်ပြီ။ ပိုက်ဆံ တတ်နိုင်သလောက် စုပြီး အာရှတိုက်တစ်လွှားကို (၁၈) လလောက် ခရီးပတ်ထွက်ခဲ့တယ်။ ပစ္စည်းအားလုံးကို ရောင်းထုတ်ပစ်ခဲ့တာမို့ ကျောပိုးအိတ် ခပ်သေးသေးတစ်လုံးစာကလွဲရင် ပိုင်ဆိုင်မှုဘာမှမရှိတော့ဘူး။

အဲဒီကာလအတွင်း၊ အာရှတလွှားက ဘုန်းကြီးကျောင်းတွေမှာ တည်းခိုတယ်။ အကူဝင်လုပ်တယ်။ ကမ္ဘာတစ်ဝှမ်း ဘာသာစုံအမျိုးမျိုးက လူတွေနဲ့ တွေ့ဆုံခဲ့ပြီး ဘဝရဲ့ အဓိပ္ပာယ်အကြောင်း၊ သေခြင်းတရားအကြောင်း၊ ဘုရားသခင်နဲ့ ဘာသာတရားတွေ အကြောင်းကို အများကြီးဆွေးနွေးဖြစ်ခဲ့တယ်။ ကျနော်မှာ တာဝန်ခံရမယ့်အရာတွေလည်း မရှိသလို၊ မဖြစ်မနေ သွားရမယ့်နေရာလည်း မရှိဘူး။ တစ်နေရာမှာ နေတာကြာ

လို့ ပျင်းလာပြီ၊ ငြီးငွေ့လာပြီ ဆိုရင် ပစ္စည်းတွေကောက်သိမ်းပြီး ထွက်လာ လိုက်တာပဲ။
(၁၈) လလုံးလုံးမှာ ဘဝက စွန့်စားခန်းအပြည့် ဖြစ်နေခဲ့တယ်။ နေသာတဲ့ ကျွန်းတစ်ကျွန်းမှာ ‘ဘား’ လေးတစ်ခုဖွင့်ပြီးလည်း နေခဲ့ဖူးတယ်။ ကျား၊ ခြင်္သေ့နဲ့ ဝက်ဝံလို တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်တွေနဲ့လည်း အလုပ်လုပ်ခဲ့တယ်။ လပြည့်ပါတီပွဲတွေ တက်တယ်၊ တောရိုင်းနက်ထဲ ရွက်ဖျင်ထိုး ပျော်ပွဲစားလည်းထွက်တယ်၊ ရေငုပ်တယ်၊ လမ်းခုလတ်တွေ့ရာအိမ်မှာ ညအိပ်တည်းပြီး ခရီးဆက်ခဲ့တယ်။ ဒီ (၁၈) လအတွင်းမှာ ရခဲ့တဲ့ သက်ဝင်ရှင်သန်မှုဟာ ကျနော်ရဲ့ အရင်သက်တမ်းတစ်လျှောက်လုံးထက်ကို ပိုပါတယ်။

ငတ်မပြေ ဆားငံရေ

ဒီအတွေ့အကြုံတွေ အားလုံးက အံ့ဩပျော်ရွှင်လွန်းဖွယ်ဆိုပေမယ့်လည်း ကျနော် ခံစားနေရတဲ့ ‘နီဟိလစ်ဇင်’ (ဘဝအရသာပျောက်ဆုံးမှု) ကို တွန်းလှန်ပစ်နိုင်စွမ်းတော့ မရှိခဲ့ဘူး။ နိဗ္ဗာန်ဆိုတာ ငရဲအဖြစ်ကို မျက်တစ်မှိတ်အတွင်း ပြောင်းလဲသွားနိုင်တယ်။ နေရာတစ်နေရာကို ချစ်ခင်တွယ်တာမိသွားရင်လည်း သိပ်မကြာလိုက်ရဘူး၊ ရုတ်တရက် တွင်းချင်းဆိုသလို အဲ့ဒီနေရာရဲ့ အမှောင်ဘက်ခြမ်းက လျှို့ဝှက်ချက်တွေ ပေါ်လာ တတ်တယ်။ ထိတ်လန့်ဆိုးရွားဖွယ်တွေအများကြီးကို ကျနော်မျက်မြင်တွေ့ခဲ့ရတယ်။ ကြောက်မက်ဖွယ်လူတချို့နဲ့လည်း စကားပြောခဲ့ဖူးတယ်။

ဘဝနဲ့ လောကကြီးရဲ့ ရှုပ်ထွေးပွေလီမှုတွေက ကျနော်ရှေ့မှာ တဖြည်းဖြည်းချင်း ရုပ်လုံးအသေးစိတ် ပေါ်လွင်လာတယ်။ အကောင်း၊ အဆိုးနဲ့ အကျည်းတန်တာတွေ အစုံ မြင်ခဲ့ရတယ်။ ဒါတွေအားလုံးကို နားလည်ရခက် ဖြစ်ခဲ့တယ်။ ယုံကြည်မှုစနစ်တွေမျိုးစုံနဲ့ အတွေးအမြင်တွေမျိုးစုံက ဖွင့်ဆိုကြတဲ့ "ဘဝရဲ့ ရည်ရွယ်ချက်ဆိုတာ?" အတွက် မတူညီတဲ့ ဖြေဆိုချက်တွေက ကျနော်ခေါင်းထဲမှာ ပြည့်အုံလျှံထွက်နေတယ်။ ဒါနဲ့ အဲ့ဒီရည်ရွယ်ချက်ဆိုတာကြီးက တကယ်ရောရှိနေရဲ့လား၊ ကျနော်မသေချာပါဘူး။

ဒီအချိန်မှာပဲ ရုတ်တရက် အတွေးတစ်ခု ဝင်လာတယ်။ ဒီအချက်အလက်တွေ၊ အဖြေတွေက အရမ်းများလွန်းအားကြီးတယ်။ ကျနော်မသေခင်အမှီ ဒီအရာတွေအားလုံးကို စိစစ်လေ့လာပြီး သုံးသပ်ဆင်ခြင်သွားနိုင်ဖို့ဆိုတာ လုံးဝမဖြစ်နိုင်တဲ့ ကိစ္စပဲ။ လူသားတွေအားလုံးစုပြီး ဝိုင်းတွေးတောရင်တောင် အချက်အလက်တွေက မနိုင်မနင်းများပြားလွန်းနေတာ၊ ငါက တစ်ယောက်တည်းနဲ့ ဒါတွေကို ဘယ်လို လုပ်နိုင်မှာလဲလို့ပဲ ကျနော်ကောက်ချက်ချ ဖြေသိမ့်လိုက်တယ်။ အစီအစဉ်မကျ ပြောင်းဆန်နေမှုတွေက အရမ်းများသလို အပြောင်းအလဲတွေကလည်း အရမ်းမြန်လွန်းနေတယ်လေ။ အခုခဏမှာ လူတစ်ယောက်ကို အရမ်းကောင်းသူလို့ ထင်ရပေမယ့်၊ နောက်ခဏမှာပဲ သူ့ရဲ့ ဆိုးရွားလွန်းတဲ့ပုံရိပ်တစ်ခု ပေါ်ထွက်လာတတ်တယ်။ ဒီလူကောင်းဆိုသူရဲ့ ထိတ်လန့်ဖွယ်အမှုတစ်ခုကို ကိုယ်တိုင် မျက်ဝါးထင်ထင် တွေ့လိုက်ရတာမျိုး၊ ဒါမှမဟုတ် ကျနော်ကိုယ်တိုင် အဲ့သူရဲ့သားကောင်ဖြစ်သွားတာမျိုး ကြုံရတတ်တယ်။ တစ်ခါတစ်လေမှာ ဆိုးရွားလွန်းသူတစ်ယောက်နဲ့ တွေ့မိမယ်၊ ဒါပေမယ့် အဲ့ဒီနောက်ကွယ်မှာ ဒီသူဟာ အခက်အခဲဒုက္ခကြီးတချို့ကို ဖြတ်သန်းကြုံတွေ့နေရတယ်ဆိုတာ သိလာရတယ်။ ဒါနဲ့ သူ့အပေါ် ကိုယ်ချင်းစာစိတ် ဖြစ်ရပြန်ရော။ အရာတစ်ခုကို နားလည်ပြီလို့ ကိုယ်ထင်လိုက်ချိန်မှာပဲ ကိုယ့်ရဲ့ ယုံကြည်မှုတွေကို အပြင်းဆွဲကိုင်လှုပ်ခါမယ့် ကိစ္စတစ်ခုက ဘွားခနဲ ပေါ်ရောပဲ။

အမှောင်ထုရဲ့ကျော့ကွင်းထဲ

နောက်ဆုံးတော့လည်း ကျနော် စုထားဆောင်းထားခဲ့တဲ့ ခရီးစရိတ်တွေ ကုန်ခမ်းလာပြီမို့ အိမ်ကို ပြန်ရပါတော့တယ်။ ကျနော့်စိတ်ကျရောဂါက တဖြည်းဖြည်းနဲ့ ပြန်စိမ့်ဝင်လာတယ်။ တာဝန်ယူစရာမရှိ၊ စွဲစွဲမြဲမြဲမရှိတဲ့ နေထိုင်မှုပုံစံမှာ အချိန်အကြာကြီး နေလာခဲ့ပြီးမှ၊ "ပုံမှန်" ကမ္ဘာကြီးထဲ ပြန်ရောက်လာခဲ့ရတာကိုး။ ပြန်အသားကျဖို့ အတော်လေး ခက်ခဲပါတယ်။ နောက်ဆုံးမှာတော့ စိတ်ကျရောဂါက

ပိုပြင်းထန်လာတယ်။ လူတွေနဲ့ရင်မဆိုင်ချင်တဲ့ စိုးရိမ်နွမ်းနယ်စိတ် (social anxiety) ကိုလည်း အပြင်းအထန် ခံစားခဲ့ရတယ်။ သူငယ်ချင်းတွေ အများကြီးရှိပေမယ့် အားလုံးနဲ့ ကျနော်အဆက်အသွယ်ဖြတ်လိုက်တယ်။ လူမှုကွန်ရက် (social media) အကောင့်တွေ ကိုလည်း ဖျက်ပစ်လိုက်ပြီး၊ လိပ်ခေါင်းဖွက်သလို ကိုယ့်အခွံလေးထဲမှာပဲ ပုန်းနေခဲ့တယ်။ သတင်းမှတ်တမ်းရုပ်ရှင် (documentary) တွေ တစ်ခုပြီးတစ်ခုကြည့်မိရင်း လူသား တွေရဲ့ အဆိုးရွားဆုံးလုပ်ရပ်တွေကို အကြိမ်ကြိမ်အခါခါ မြင်တွေ့ခဲ့ရတယ်။ အင်တာနက် ရဲ့ အမှောင်ကမ္ဘာဘက်ခြမ်းကို အကြည့်ရောက်မိပြီး လူတွေရဲ့ ဆိုးရွားလွန်ကျူး လွန်းမှုတွေကို တွေ့ခဲ့ရတယ်။ ကျနော့်ခေါင်းထဲမှာ မေးခွန်းတွေက ချုပ်တည်းထား မနိုင်တော့ဘဲ ပွင့်အံ့ထွက်လာတယ်။ "ဒီကမ္ဘာမှာ ဘာတွေတောင်များဖြစ်နေတာလဲ? ငါတို့၊ သူတို့ လုပ်နေတာ အားလုံးက ဘာအတွက်များလဲ? အဆုံးသတ် အဓိပ္ပာယ်က ဘာလဲ?"...။

ဒီအထီးကျန်ကာလတွေမှာ အမှောင်ထုကြီးက ကျနော့်ကို သူ့ဝမ်းတွင်းနွံအိုင်ထဲ တစစ စုပ်ယူဝါးမြို့နေတယ်။ သူ့ရဲ့ ဝဲဂယက်အတွင်းကနေ ကျနော်ရုန်းမထွက်နိုင်ခဲ့ဘူး။ သူ့ဝမ်းတွင်းထဲ အနက်ရှိုင်းအမိုက်မှောင်ဆုံး နေရာကိုရောက်ချိန်၊ ကျနော့်ဘဝရဲ့ လမိုက်သန်းခေါင်ယံအချိန်မှာ၊ ကျနော်တစ်ကိုယ်တည်း နာကျင်မှုနဲ့ အတွေးတွေကို ထွေးပိုက်ရင်း၊ ဆုံးဆုံးနစ်အထီးကျန်နေမှုကို မြည်းစမ်းရင်း၊ ဘယ်သူနဲ့မှ စကားပြော နိုင်စွမ်းမရှိ၊ ခံစားနေရသမျှကို ရင်ဖွင့်နိုင်ဖို့ အင်အားတောင် မကျန်တော့ချိန်မှာ၊ ကမ္ဘာတစ်ဝှမ်းကလူတွေနဲ့ ကျနော်ဆွေးနွေးထားဖူးခဲ့သမျှ ‘ဘာသာတရားနဲ့ ဘုရားသခင် အကြောင်း’ ဟာ ကျနော့်အတွေးထဲကို အစီအရီခုံဝင်လာတယ်။ အငတ်မွတ်ဆုံး အခိုက်အတန့်လေးမှာ တကယ်ရှိမှန်းတောင်မရေရာတဲ့အရာတစ်ခုဆီကို ကျနော် တိုင်တည်ဆုတောင်းခဲ့မိတယ်။ ဘယ်သူ့ကို ရည်ရွယ်ဆုတောင်းနေမှန်း ကျနော်မသိ ပေမယ့် ယေဘုယျဆန်ဆန်ပဲ ‘အပြင်မှာလည်းတကယ်တည်ရှိနေ၊ ဒါတွေအားလုံးကို လည်း ထိန်းချုပ်နေ၊ ရှိသမျှအရာအားလုံးရဲ့အထက် ရာထူးအမြင့်ဆုံးမှာလည်း ရှိနေတဲ့အရာတစ်ခု’ လို့ မှန်းဆရည်ရွယ်ပြီး၊ အဲ့အရာဆီကနေ အကူအညီနဲ့ လမ်းညွှန်မှုအတွက် ကျနော်ဆုတောင်းခဲ့တယ်။ ဘယ်ဘုရားဆီမှာ ဆုတောင်းနေမှန်း ကျနော်သေချာမသိသလို၊ ထိုသူလို့ရည်ညွှန်းရမှာလား၊ ထိုအရာလို့ ပြောရမှာလား၊

ဒါမှမဟုတ် တခြားတစ်မျိုးမျိုးလားလည်း ကျနော်မသိပါဘူး။ ကျနော်ဆုတောင်းကို ကြားနိုင်မလားဆိုတာလည်း ကျနော်မသိပါဘူး။ ဒါပေမဲ့လည်း ကျနော်ဆုတောင်းခဲ့ ပါတယ်။

ကျနော်ရဲ့ ကိုးစားရာမဲ့ဘဝအခြေအနေ (godless state)ဟာ ကျနော်ကို အဓိပ္ပာယ်ကင်းစင်မှုဆိုတဲ့ ဟာလာဟင်းလင်း လေဟာပြင်မှောင်ကြီးထဲ ဆွဲခေါ်ချသွား တယ်။ အဓိပ္ပာယ်တစ်ခုခုကို တောင့်တလိုအပ်နေတဲ့ စိတ်ဆန္ဒနဲ့ အဲဒီအဓိပ္ပာယ်ကို မပေးစွမ်းနိုင်တဲ့ လောကကြီးတို့ရဲ့ ကြားမှာ ကျနော်အဖြေရှာမရ ဖြစ်နေခဲ့တယ်။ အမှောင်မိုက်ဆုံး အချိန်တွေမှာ ကျနော်ရဲ့ အတ္တလက္ခဏာ (identity) တစ်ခုလုံးပါ လွင့်ပြယ်ပျောက်ဆုံးသွားသလို ခံစားခဲ့ရတယ်။ ကိုယ့်ကိုယ်ကို သိထားတဲ့ “ငါ” ဆိုတဲ့ အချက်အလက်အားလုံး၊ ကျနော်ရဲ့ "လုပ်ဆောင်နိုင်ခဲ့မှု" တွေ အားလုံး အငွေ့ပျံလွင့် သွားတယ်။ ဘာမှမဟုတ်၊ ဘယ်သူမှမဟုတ်တဲ့ သူတစ်ယောက်အနေနဲ့ နတ္တိအဖြစ်ပဲ ကျန်တော့တယ်။ တကယ့်လက်တွေ့ကမ္ဘာ(reality)ဟာ အတွေးထဲ တစ်မိမိမိမိ ရုပ်လုံးပေါ်လာတယ်။ ကျနော်ဟာ ဘာထူးခြားမှုတစ်ခုမှ မရှိသူတစ်ဦးပဲ။ ကျနော်ဘဝ ဟာလည်း ဘာအရေးပါမှုမှ မရှိနေဘူး။ ကျနော်မှာ သစ္စာစောင့်သိစရာလည်း ဘာမှ မရှိဘူး။ ဒီအချိန်မှာ ကျနော်အတွက် တစ်ခုတည်းသော တန်ဖိုးထားစရာအရာဟာ အမှန်တရား (truth) ပါပဲ။ မေးခွန်းတွေ၊ စောဒကတွေ အများကြီး ထွေးပိုက်လျက်ပေါ့။

ဒီလိုနဲ့ ကမ္ဘာ့ဘာသာတရားကြီးတွေ တစ်ခုချင်းစီအကြောင်းကို ကျနော် ပြန်လေ့လာ တယ်။ ကျနော် အရမ်းသဘောကျခဲ့ဖူးတဲ့ ဘာသာဖြစ်တဲ့ [censored]ဘာသာ အကြောင်း ကို စူးစမ်းရင်း မန်ချက်စတာက [ထိုဘာသာဝင်တွေရဲ့] စင်တာတွေဆီ သွားသွားနေခဲ့ တယ်။ တရားထိုင်ကျင့်စဉ်နဲ့ တခြားအရာတွေအပြင်၊ [အဲဒီဘာသာရဲ့ ခေါင်းဆောင် အကြောင်း] ဘဝသမိုင်းရာဇဝင်နဲ့ သွန်သင်ချက်တွေကိုလည်း ဖတ်ရှုလေ့လာခဲ့တယ်။ [censored 2] ဘာသာကိုလည်း စုံစမ်းခဲ့တယ်။ Ram Dass တို့၊ Eckhart Tolle တို့လို ခေတ်သစ် နာမ်ပိုင်းဆိုင်ရာ သင်ပြပေးသူတွေကိုလည်း စုံစမ်းလေ့လာခဲ့တယ်။ ဒီလိုနဲ့ ကျနော်ဟာ နာမ်ပိုင်း၊ လောကုတ္တရာပိုင်း ဆိုင်ရာ အယူအဆတွေအပေါ် သဘောထား ပိုပြီးပျော့ပြောင်းလာတယ်။ ဘုရားမဲ့သံသယဝါဒီ (atheistic/agnostic) တို့ရဲ့ အယူအဆ

တွေအပေါ် သံသယဖြစ်လာစေမယ့် အတွေ့အကြုံတချို့ကိုလည်း ရခဲ့တယ်။ ကျနော်
ကိုယ် ကျနော် အပြောင်းအလဲတစ်ခု ဖြစ်နေပြီဆိုတာ ခံစားနေမိပါတယ်။

လင်းရောင်ခြည်

ပွင့်ပွင့်လင်းလင်း ပြောရရင် အစ္စလာမ်က ကျနော်ရဲ့ ရွေးချယ်စရာ စာရင်းထဲမှာ
ထိပ်ဆုံးက မဟုတ်ခဲ့ဘူး။ အင်မတန် (controversial) ဖြစ်လွန်း၊ အပြောခံရလွန်းတဲ့
ဘာသာတရားတစ်ခုဖြစ်နေတယ်လေ။ မွတ်စလင်တစ်ယောက်ဖြစ်ဖို့ဆိုတာ အားစိုက်
ကြိုးစားမှုတွေ လိုအပ်လွန်းလှတယ်လို့ ခံစားခဲ့တယ်။ ဒါပေမယ့် ဘာသာတရားတိုင်းစီကို
မျှမျှတတ အခွင့်အရေးပေးချင်တာမို့ အစ္စလာမ်ကိုလည်း လေ့လာခဲ့တယ်။ ကုန်အာန်ကို
ပြန်ဖတ်ကြည့်ပြီး တမန်တော်မုဟမ္မဒ်နဲ့ အဆွေသာဝကတွေရဲ့ ဘဝဇာတ်ကြောင်းကို
စတင်လေ့လာခဲ့တယ်။

စာအုပ်တွေ ဖတ်တယ်၊ ဗီဒီယိုတွေ ကြည့်တယ်၊ ဟောပြောပွဲတွေ နားထောင်တယ်။
ဒီကာလတွေမှာ ကျနော်အချိန်တွေအားလုံးကို ဒီလိုရှာဖွေလေ့လာမှုမျိုးတွေမှာပဲ
မြှုပ်နှံထားလိုက်ပြီး၊ လက်လှမ်းမီနိုင်သမျှ အချက်အလက်တွေအားလုံးကို အားကုန်
ရှာဖွေလေ့လာခဲ့တယ်။ ဒီလို နှိုင်းယှဉ် ဖြန့်ကျက်လေ့လာလေလေ၊ တခြားအရာတွေ
အားလုံးထက် အစ္စလာမ်အပေါ်ကို ပိုပြီး စိတ်ညွန့်လာလေလေပါပဲ။

ဒီလိုဖြစ်လာတာက ကျနော်အတွက် စိတ်မောစရာပါ။ ကြောက်ရွံ့နေမိတာမို့လေ။
တခြားဘာသာတစ်ခုခုထဲသာ ကျနော် ဝင်မိရင် ဘာမှသိပ်ပြီး စိတ်ဒုက္ခရောက်စရာ
မရှိဘူး။ ကျနော် [Censored]ဘာသာကို စပ်စုစမ်းကျင့်နေတုန်းကဆို လူတွေက ဘာ
ပြဿနာမှ လာမရှာဘူး။ ဒါပေမယ့်၊ အစ္စလာမ်ကျတော့ အဲ့လိုမဟုတ်ဘူး၊ တမူကွဲပြား
နေတယ်။ အစ္စလာမ်ဟာ မီဒီယာတွေရဲ့ အဆိုးမြင်ဒေါက်ထောက်ကြည့်မှုကို အရမ်းခံနေ
ရသလို၊ မွတ်စလင်တွေဆိုရင်လည်း နာမည်ဆိုးနဲ့ ကျော်ကြားနေတယ်။ လူတွေအရှေ့

“ငါလည်း ဒီအုပ်စုဝင် ဖြစ်သွားပြီ” လို့ ပြောပြရမှာကို တွေးကြည့်လိုက်မိရုံနဲ့တင် ကျနော် ကြောက်နေမိတယ်။

အခုချိန်မှာ ‘အစ္စလာမ်ဟာ မှားတယ်’လို့ ကောက်ချက်ချလိုက်နိုင်ဖို့ ဘယ်လို အကြောင်းပြချက်မျိုးမဆို တစ်ခုခုလောက် ကျနော် ရှာတွေ့ခဲ့မယ်ဆိုရင် အရမ်းကို အဆင်သင့်မှာပဲ။ ဒါဆိုရင် သဘောမတူသူတွေရဲ့ ကဲ့ရဲ့ပြောစကား (controversy) ပေါင်းစုံကို ရင်ဆိုင်နေစရာ မလိုတော့ဘူး။ ဟလာလ်၊ ဟရမ် လိုမျိုး အမိန့်စည်းကမ်း မျိုးစုံကို လိုက်နာနေစရာ မလိုတော့ဘူး။ ဝတ်ပြုရ၊ အစာရှောင်ရတာလို တာဝန်တွေကို တကူးတက လုပ်ဆောင်နေစရာမလိုတော့ဘူး။ [အများစု ဘာသာတွေ] လို လွယ်ကူတဲ့ ဘာသာရေးစနစ်တစ်ခုခုကိုပဲ ကျနော် လိုက်နာလိုက်မယ်ဆိုရင် ရှေ့ဆက်ဘဝက အများကြီးပိုလွယ်ကူမှာ။ မဖြစ်မနေလုပ်ရမယ့် တာဝန်စည်းကမ်းသတ်မှတ်ချက်တွေ သိပ်မရှိနေဘူး၊ အများအားဖြင့်က ကိုယ် "သဘောကျ" တဲ့ အချက်ကို ရွေးပြီးလိုက်နာ လိုက်ရုံ ပဲလေ။

ဒါပေမယ့် ပိုပြီး လေ့လာစူးစမ်းရှာဖွေလေလေ၊ အလွှာဟ် တည်ရှိနေကြောင်း ပိုပြီး သေချာလာလေလေ ဖြစ်နေတယ်။ ‘ဘုရားသခင်ဟာ တစ်ဆူတည်းဖြစ်ကြောင်း’၊ ‘ကုရ်အာန်ဟာ ဘုရားသခင်ရဲ့ရေးသားချက် ဖြစ်ကြောင်း’နဲ့ ‘မုဟမ္မဒ်(ﷺ)ဟာ တမန်တော် ဖြစ်ကြောင်း’ ပိုပြီး စိတ်ချသေချာလာလေလေ ဖြစ်နေတယ်။ ပိုပြီး သုံးသပ်တွေးမိ လေလေ၊ ဒီအချက်တွေ တစ်ခုချင်းစီတိုင်းက အမှန်တရားတွေဖြစ်တယ်ဆိုတာကို ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် ပိုပြီး ထပ်ဆင့်အတည်ပြုနိုင်လေလေဖြစ်လာပြီး၊ တခြားဘာသာတရား တွေ အယူဝါဒတွေရဲ့ ကန့်ကွက်အဆိုတွေက ယှဉ်ကြည့်လိုက်ရင် ကျေနပ်လောက်စရာ မရှိဘူးဆိုတာ ကျနော်တွေ့လာရတယ်။ ကျနော်ဟာ စိတ်တွင်းယုံကြည်မှုအရတော့ မွတ်စလင်တစ်ယောက် ဖြစ်နေပြီဆိုပေမယ့်၊ အဲ့ဒီယုံကြည်မှုကို အပြင်ပန်းမှာ ထုတ်ယူလာနိုင်ဖို့ အဆင့်ကတော့ ခက်ခဲနေဆဲပဲ။ ဒါပေမယ့်၊ အဲ့ဒီအချက်ကို တွေးမိ လေလေ၊ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် ပိုပြီး ရူးကြောင်ကြောင်နိုင်တယ်လို့ ခံစားရလေလေပဲ။ သေခြင်းတရားဆိုတာကို ကျနော် ကောင်းကောင်း ရင်းနှီးနေပြီးသားပဲ၊ ကျနော်ဘဝရဲ့ နောက်ဆုံးနေ့ဟာ အချိန်မရွေး ရောက်လာနိုင်တယ်ဆိုတာကိုလည်း ကျနော်သတိရှိ နေတယ်။ တကယ်လို့ အဲ့ဒီနေ့သာ ရောက်လာခဲ့ပြီဆိုရင်၊ ကျနော်က အဲ့ဒီနေ့အထိ

‘ရှုဟာဒါ’ သက်သေဖြောင့်ချက်မပေးရသေး၊ အမှန်တရားကို သက်သေထွက်ဆိုခဲ့ရသေးဘူးဆိုရင်၊ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ကို ကျနော်ဘာဖြေရမလဲ။ အရှင်ရဲ့ တည်ရှိမှုရယ်၊ ကုရ်အာန်ရယ်၊ တမန်တော်မုဟမ္မဒ်ရယ်တို့ကို ယုံကြည်လားလို့ မေးလာရင် မေးခွန်းအားလုံးမှာ ကျနော်ရဲ့ အဖြေက "ယုံကြည်ပါတယ်" ပဲ ဖြစ်နေမှာပါ။ ဒါပေမယ့် “ဘာလို့ လိုက်နာမှုမပြုခဲ့လဲ၊ ဘာလို့မွတ်စလင်တစ်ယောက်အဖြစ် မခံယူခဲ့ရတာလဲ” လို့ မေးလာရင် ကျနော်အဖြေက ဘာဖြစ်မလဲ။ သေချာပြန်တွေးကြည့်တဲ့အခါမှာတော့ အဓိကအကြောင်းရင်းက “ကျနော်ဟာ သတ္တိကြောင့်သူတစ်ယောက်ဖြစ်နေပြီး လူတွေ ဘာပြောမလဲဆိုတာကို ကြောက်နေလို့ပဲ” ဆိုပြီး ကျနော်ဝန်ခံရလိမ့်မယ်။ ကျနော်ဟာ ပျင်းရိသူတစ်ယောက်ဖြစ်ပြီး တွဲဖက်ပါဝင်လာမယ့် တာဝန်တွေကို မယူချင်ခဲ့တာ။ ကျနော်ဟာ ရူးမိုက်သူတစ်ယောက်ဖြစ်ပြီး မိမိရဲ့ ယုံကြည်မှုနဲ့ ခံယူချက်အပေါ် အဆုံးထိ မရပ်တည်ရဲ၊ မဖော်ဆောင်ရဲခဲ့ဘူး ဆိုတာတွေကို ဝန်ခံရလိမ့်မယ်။ ဒီအကြောင်းပြချက်တွေက (အလ္လာဟ်ရှေ့မှာ) ဘယ်လိုမျိုးတောင်ဖြစ်နေမလဲ။ လောကကြီးနဲ့ လောကကြီးထဲကအရာတွေကို အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ထက်ပိုပြီး ချစ်ကြောက်မြတ်နိုးနေတာဟာ ရူးမိုက်ရာကျတယ်ဆိုပြီး ကျနော် သဘောပေါက်လာတယ်။ တကယ်ဆို ကျနော်ကိုယ်တိုင်က တပ်အပ်ယုံကြည်နေပြီပဲလေ၊ ဘာလို့သေးလို့လဲ။ ဒီလိုနဲ့ပဲ နောက်ဆုံးမှာတော့ ကျနော်ရဲ့ ယုံကြည်မှုကို ထွက်ဆိုကြေညာခဲ့ပြီး မွတ်စလင်တစ်ယောက် ဖြစ်လာတော့တယ်။

ရှင်သန်ခြင်း

ပညာရှေ့ဆက်ရှာမှီးနေရင်းနဲ့ပဲ ဒီကိစ္စကို နှစ်ပေါင်းများစွာ ကျနော်လျှို့ဝှက်ထားခဲ့တယ်။ ပညာရှင်ဆရာတွေဆီမှာ သင်ယူတယ်၊ စာအုပ်တွေ ဖတ်တယ်။ တက္ကသိုလ်တက်ရင်းနဲ့လည်း တစ်ဘက်မှာ လေ့လာဆွေးနွေးမှုတွေ ဆက်လုပ်ခဲ့တယ်။ နှစ်တွေကြာလာတာနဲ့အမျှ ကျနော်ရဲ့ ယုံကြည်စိတ်ချမှု ပိုတိုးလာပြီး ခံယူချက်တွေ ပိုခိုင်မာလာတယ်။ ကျနော်ဘဝတစ်ခုလုံး လုံးဝပြောင်းလဲသွားခဲ့တာကို သတိထားမိလိုက်တဲ့

အခါမှာလည်း အရမ်းကို အံ့ဩမိတယ်။ အရင်က အဓိပ္ပာယ်ရသ ပျောက်ဆုံးနေတဲ့ (Nihilism) ခံစားချက်ထဲ နစ်မြုပ် မိနေခဲ့ပေမယ့်၊ အခုမှာတော့ သူ့ရဲ့ဖမ်းစားမှုအောက် ပြန်ရောက်သွားဖို့ဆိုတာ မဖြစ်နိုင်တော့သလိုပဲ။ ကျနော့်ဘဝကို အဓိပ္ပာယ်တွေ၊ ရည်ရွယ်ချက်တွေနဲ့ အစွဲလာမိက အောင်မြင်စွာ ဖြည့်ဆည်းပေးနိုင်ခဲ့ပုံဟာ ဘဝမှာ ကျနော်တွေ့ကြုံခဲ့ဖူးသမျှ ဘယ်အရာနဲ့မှကို ယှဉ်လို့မရနိုင်ဘူး။ ကျနော် ဖြတ်ကျော်ခဲ့ရ သမျှ အရာအားလုံး၊ အကောင်းဖြစ်စေ၊ အဆိုးဖြစ်စေ အားလုံးမှာ အကြောင်းအဓိပ္ပာယ် (purpose) ဆိုတာ ရှိနေခဲ့ပြီ၊ ဒါတွေကို ကျနော် ဘယ်လိုပုံနဲ့ ရင်ဆိုင်ဖြေရှင်းခဲ့လဲ ဆိုတာကပဲ အဓိကအရေးပါကြောင်း လက်ခံလာနိုင်ပြီ။ အစွဲလာမိက လမ်းညွှန်မှုနဲ့ နေထိုင်မှုပုံစံတစ်ခုကို ကမ်းလှမ်းပေးအပ်ခဲ့တယ်။ အမှားနဲ့ အမှန်ကို ခွဲခြားသဘောပေါက် ဖို့ ကူညီပေးခဲ့ပြီး၊ ကျနော့်ကို ငယ်စဉ်မှာ ဆိုးကျိုးပေးခဲ့တဲ့အရာတွေ၊ ကျနော့် ပတ်ဝန်းကျင်ကလူတွေကို ဆိုးကျိုးပေးနေတဲ့အရာတွေကို စည်းကမ်းထုတ်ပိတ်ပင် ထားတယ်။ ကျနော့်ကို နည်းစနစ်နဲ့ စည်းကမ်းသင်ပေးခဲ့တယ်၊ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ကို သိနိုင်၊ ဆက်သွယ်နိုင်ဖို့ ကူညီပေးခဲ့တယ်။ အရှင်နဲ့ အရှင်ရဲ့သာသနာအကြောင်းကို ပိုသိ လာလေလေ၊ အရှင်ကို ကျနော်ပိုချစ်လာလေလေပါပဲ။ ဝတ်ပြုဆောက်တည်ရတာဟာ တဖြည်းဖြည်းနဲ့ ကျနော့်အတွက် လွယ်ကူလာတယ်။ တစ်ခါတလေ (ရှားရှားပါးပါး) ဝတ်ပြုဖို့ ပျက်ကွက်မိသွားခဲ့ရင် အဖိုးတန်အရာတစ်ခု လက်လွှတ်ဆုံးရှုံးလိုက်ရသလို ခံစားရလာတယ်။ ရမ်ဇာန်လအတွက် ပျော်ရွှင်စိတ်လှုပ်ရှား တတ်လာတယ်။ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်နဲ့ တမန်တော်ကို ချစ်မြတ်နိုးစိတ် တူညီနေကြတာ တစ်ခုတည်း ကြောင့်နဲ့တင် လူတွေကို အချိန်တိုလေးအတွင်း ချစ်တတ်လာတယ်၊ ခဏလေးနဲ့ အံ့ဖွယ်သံယောဇဉ်တွေ အတူတည်ဆောက်နိုင်လာတယ်။ အစွဲလာမိက ကျနော့်ကို မိသားစုနဲ့ အသိုင်းအဝိုင်းတစ်ခု ပေးခဲ့တယ်။ ကျနော့်ရဲ့ ဘဝရှင်သန်မှုကို ပြန်ရစေခဲ့ တယ်။

မြင်အောင်ဆိုရရင်၊ လောကကြီးဟာ အရောင်အသွေးမဲ့နေရာကနေ ရုတ်တရက် အရောင်အသွေးစုံလင် စိုပြေတောက်ပ လာတာကို ကျနော်မြင်လိုက်ရသလိုပဲ။ ကျနော့်ရဲ့ စိတ်ကျရောဂါဆိုရင်လည်း အရှင်းပျောက်ကွယ်သွားပြီ။ တက်ကြွတဲ့ဘဝ၊ စိုပြေတဲ့ ပေါင်းသင်းဆက်ဆံရေးတွေ ပြန်အသက်ဝင် လာတယ်။ တစ်ချိန်က အဓိပ္ပာယ်ရသ

ပျောက် (nihilistic) အမြင်တွေရဲ့ ဝါးမြိုမှုကြောင့် နက်ရှိုင်းတဲ့အမှောင်ထုထဲ နစ်မြုပ်နေ ခဲ့တဲ့ကျနော်ကို အစွလာမ်က ကယ်တင်လွှတ်မြှောက်စေခဲ့တယ်။ ထူးဆန်းတာက ကျနော် ဒုက္ခတွေ ကြုံနေရဆဲ၊ ဆုံးရှုံးနာကျင်မှုတွေကို ခံစားနေရဆဲဖြစ်ပေမယ့်၊ အခုအခါ မှာတော့ ဒီဒုက္ခတွေနဲ့တွဲလျက်မှာ ချိုမြိန်မှုတစ်ခုလည်း ရှိနေပြီလေ။ ဘဝအခက်အခဲတွေ အားလုံးမှာ အကြောင်းပြချက်တစ်ခုခု ရှိနေပြီး၊ တစ်ခါတလေ စိတ်ဓာတ်ကျမိခဲ့ရင် တောင် မျှော်လင့်ချက်ကတော့ ဘယ်တော့မှ မဲ့မသွားတော့ဘူး။ အမှောင်ထုချောက်တွင်း ထဲ ကျမသွားဖို့အတွက် အလွှာဟ်အရှင်မြတ်ရဲ့ကြိုးကို ကျစ်ကျစ်ပါအောင်သာ မြဲမြဲစွဲကိုင် ထားနေလိုက်ပါတော့တယ်။

ကိုယ်တွေ့သင်ခန်းစာမှ စာတစ်အုပ်

တက္ကသိုလ်မှာ ကျနော် သင်ယူခဲ့တဲ့ ဘာသာရပ်က ဒဿနိကဗေဒ (Philosophy) ဖြစ်ပြီး၊ ကျနော်ရဲ့ ဘွဲ့ယူစာတမ်းက “နီဟိုလစ်ဇင် နဲ့ ဘဝရဲ့အဓိပ္ပာယ်” အကြောင်းပါ။ ဒီကိစ္စကို အသေးစိတ်ပြောဆိုခဲ့ကြတဲ့ နီရှေး (Nietzsche) နဲ့ တခြား ဖြစ်တည်မှုစူးစမ်းရေး (existential) ဒဿနပညာရှင်တွေကို ကာလအတန်ကြာ ကျနော် ကြိုးစားလေ့လာခဲ့တယ်။ ဒီလိုနဲ့ လူ့အဖွဲ့အစည်းအတွင်း ‘နီဟိုလစ်ဇင်’ ကို ပေါက်ပွားစေတဲ့ ပြဿနာရင်းမြစ်တွေ၊ ဒီခံစားချက်အမြင်က လူတစ်ယောက်အပေါ် လွှမ်းမိုးသွားတဲ့အခါမှာ ဖြစ်လာနိုင်မယ့် ဆိုးကျိုးဆက်တွေကို ပိုပြီးထိုးထွင်းသိမြင် နားလည်နိုင် လာခဲ့တယ်။ ကိုယ်တိုင်လည်း ခံစားဖူးသလို၊ ဒီပြဿနာနဲ့ ရင်ဆိုင်နေရသူ များစွာနဲ့လည်း စကားဆွေးနွေးပြောခဲ့ဖူးတာမို့၊ ဒီခေါင်းစဉ်ဟာ ကျနော် နှလုံးသားနဲ့ နီးကပ်တဲ့ အကြောင်းအရာတစ်ခု ဖြစ်လာခဲ့တယ်။ ‘နီဟိုလစ်ဇင်’ ကို လူတွေကျော်လွှား နိုင်ဖို့အတွက် တစ်ထောင့်တစ်နေရာကနေ ပါဝင်ကူညီပေးနိုင်ဖို့ ကျနော်တာဝန်ယူ ခဲ့ပါတယ်။ အစွလာမ်ဟာ ဒီအတွက် အဖြေဖြစ်တယ်လို့ ကျနော် ယုံကြည်ပြီး၊ ဘာ ကြောင့်ဘယ်လိုဆိုတာကို ဒီစာအုပ်နဲ့ ပြသချင်ပါတယ်။

(ဒါဟာ စာရေးသူရဲ့ အမှာစာ ကို ဘာသာပြန်ထားတာပါ။ စာအုပ်ရဲ့ ဘာသာပြန်ကတော့ စောင့်ရပါဦးမယ်။ ဒီအထိဖတ်ခဲ့တယ် ဆိုရင်တော့ ကျေးဇူး အထူးတင်ပါကြောင်း အလေးအနက်ဆိုလိုက်ပါရစေနော်။)

🔍 YUSUF PONDERERS

📖 NIHILISM & ISLAM: MY POISON & MY CURE

🖨️ SAPIENCE PUBLISHING, 2023. (first edition).

🌐 Translated by **Yu Sha** (July 2026)